

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie pożyczki zaciągniętej przez spółkę wodną Jasielską z funduszu krajowego.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego z petycyi spółki wodnej Jasielskiej o odpisanie reszty należności z pożyczki krajowej zaciągniętej na regulacyą Wisłoki powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 15. stycznia 1889 następujące uchwały:

I. Upoważnia się Wydział krajowy, aby Spółce Jasielskiej za zaległości pożyczki spółce udzielonej w sumie 1.500 zł. wraz z procentami, udzielił moratorium na lat trzy tj. po koniec roku 1892.

II. Wzywa się Wydział krajowy aby w ciągu tego czasu stosunki spółki jasielskiej dokładnie zbadał i ewentualnie przedstawił Wysokiemu Sejmowi odpowiedni wnioski.

Odnośnie do powyższego polecenia Wydział krajowy ma zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie.

W celu ochrony około 200 morgów ornych gruntów, położonych pod Jasłem przy zejściu się rzeki Dębówki czyli Wisłoki z rzeką Ropą od zniszczenia oraz w celu uzyskania około 30 morgów szutrowisk dla uprawy przez namulenie, zawiązała się w Jasle w 1880 roku spółka wodna. Projekt robót ochronnych wypracowany przez tamtejszego c. k. inżyniera p. Wasilewskiego i obliczony na kwotę 4.373 zł. 34 ct. został zatwierdzony orzeczeniem c. k. Starostwa z 1. sierpnia 1880 l. 4.976.

Część tych robót na kwotę 1.414 zł. 54 ct. spółka zaraz wykonała wydatek rzeczywisty jednak wynosił tylko 919 zł. 11 ct.
tj. że wykonano taniej o 495 „ 43 „

Nie mając dostatecznych środków na ukończenie własnymi siłami rozpoczętej roboty, spółka wodna udała się do Wydziału krajowego z prośbą o subwencyą.

Wydział krajowy polecił zbadać rzecz na miejscu sp. inżynierowi Klugerowi, który potwierdził istniejący groźny stan rzeczy i obliczył kosztą robót, które należało wykonać dla osiągnięcia zamierzonego celu na kwotę 4.296 zł. 20 ct.
a po odjęciu robót już wykonanych 919 zł. 11 ct. na kwotę 3.377 „ 09 „

Uwzględniając zapobiegliwość spółki wodnej Jasielskiej i pragnąc zarazem zachęcić ogół mniej dbały o swe dobro do wykonywania robót melioracyjnych, Wydział krajowy oświadczył gotowość poparcia ze swej strony ewentualnej petycji do Wysokiego Sejmu o subwencję do wysokości 2.000 zł. z warunkiem:

1. że roboty zostaną ukończone w 1882 roku według wniosku inżyniera Klugera pod kontrolą Wydziału krajowego.

2. że resztę kosztów projektowanej regulacji opędzi Spółka wodna z własnych fundusów — i

3. że statut swój uzupełni w sposób odpowiadający powyższym warunkom.

Wskutek wniesionej petycji do Wysokiego Sejmu, komisya kultury krajowej w sprawozdaniu z 13. października 1881 proponowała subwencję 1.000 zł. i pożyczkę bezprocentową 1.000 „ Wysoki Sejm jednak uchwałą z 15. października 1881 udzielił subwencję w kwocie. 500 „ i bezprocentową pożyczkę 1.500 „

Dla zapewnienia zwrotu tej pożyczki funduszowi krajowemu została zawartą (LW. 18.690/92) notaryalna umowa według której, spółka wodna zobowiązała się zwrócić tę pożyczkę w 10 ratach po 150 zł. począwszy od 1. stycznia 1883 r. z tem zastrzeżeniem, że w razie uchybienia spłaty którejkolwiek raty utraci dobrodziejstwo spłat ratalnych i Wydział krajowy mocen będzie zażądać odrazu zapłaty całej niespłaconej jeszcze reszty długu, a nadto Spółka obowiązana będzie zapłacić funduszowi krajowemu prawne odsetki po 6% od zapadłej a nieuiszczonej raty.

Punkt 4. umowy gwarantuje zwrot tej sumy Wydziałowi krajowemu niepodzielnie całym majątkiem członków spółki tak ruchomym, jakoteż nieruchomym a punkt 8. przyznaje prawo natychmiastowej egzekucyi.

Po wykonaniu projektowanych robót w ciągu 1882 roku, Wydział krajowy zarządził kolaudacyę rozporządzeniem z 18. listopada 1882 LW. 55.085 która została przeprowadzoną przez inżyniera Jankowskiego 17. kwietnia 1883 roku.

Okazało się że jakkolwiek roboty nie zostały wykonane dokładnie według pierwotnych planów, jednakże zmiany wprowadzone były odpowiednie i ilość robót wykonanych nie została przez to zmniejszoną. Wskutek tego komisya kolaudacyjna uznała, że spółka wodna wywiązała się należycie z przyjętych zobowiązań.

Rachunki przesłane Wydziałowi krajowemu (do LW. 16.703/83) wykazują następujące wydatki.

1. Odsetki od wypożyczonych kapitałów	134 zł. 18 ct.
2. Wypłaty robotników	1.822 „ 88 „
3. Zakupno i zwiezenie materyałów	1.398 „ 27 „
4. Administracya	321 „ 57 „
razem	3.686 zł. 90 ct.

Dochody spółki wodnej w tym czasie były następujące:

1. Z kasy oszczędności pożyczka	1.100 zł. — ct.
2. Z Wydziału krajowego	1.500 „ — „
3. Od członków Spółki	247 „ 93 „
4. Subwencya Wydziału krajowego	500 „ — „
razem	3.347 zł. 93 ct.

Chociaż rachunki z wydatków, powyżej wykazane nie były należycie udokumentowane, Wydział krajowy uznał je wyjątkowo za wystarczające, opierając się na akcie kolaudacyjnym, który potwierdził, że roboty zostały odpowiednio wykonane.

spółki ma być ubogą, jednak z uwagi: 1. że spółka wodna dopełniła swoich zobowiązań co do wykonania robót projektowanych w oznaczonym czasie; 2. że przymusowe ściąganie należności od terażniejszych właścicieli gruntów konkurujących byłoby bardzo utrudnione, ponieważ wypadaloby założyć nowy kataster konkurencyjny a nie skonstatowano dokładnie, ile kto dotychczas zapłacił; 3. że roboty wykonane w terażniejszych warunkach ze względu na uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 6. października 1882 byłyby niewątpliwie subwencyonowane przez państwo i kraj tak, że z całej kwoty wydanej 3.986 zł. 90 ct. tylko $\frac{1}{3}$ część czyli 1.329 „ — „ przypadałoby na konkurencję, a w rzeczywistości spółka wodna wydała gotówką lub prestacyami kwotę 1.936 zł. 90 ct. t. j. 49% kosztów robót wykonanych, oprócz tych 919 zł. 11 ct., które wydała na te roboty bez subwencji; 4. z uwagi nareszcie na opinię komisji gospodarstwa kraj. LW. 2804/89 wedle której „po dokładnem zbadaniu i sprawdzeniu okoliczności i dat przedłożonych w petycyi (spółki wodnej jasielskiej) przez referenta na miejscu okazało się, że w tym wypadku zachodzą istotnie wyjątkowe stosunki“.

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy do odpisania spółce wodnej jasielskiej reszty należności z pożyczki krajowej w kwocie 1.500 zł. zaciągniętej przez tę spółkę z funduszu krajowego r. 1882.

Z Rady Wydziału kraj. Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem.

Lwów dnia 25. listopada 1892.

Marszałek krajowy
Sanguszko w. r.

Członek Wydziału krajowego
Wereszczyński w. r.